
Deset godina sa adventistima

Nije ovo još jedan tekst o pogubnosti sekta, u klasičnom smislu. Kažem u klasičnom imajući u vidu šta ljudi podrazumevaju pod tim (već analizirano). U širem smislu, ovo je upravo pisanje o tome, koliko je pogubna filozofija sektaštva, ma gde se ono javilo (u skladu sa već rečenim o sektama).*

Postoje ljudi koji se od malena pitaju: odakle sam, kuda idem, zašto umire sve i svako na zemlji... Među njima sam od svoje pete godine. Teško je takvim ljudima. Možda se oni to pitaju jer nisu imali dovoljno emocionalne topline, jer kada čovek doživljava ljubav, nestaju pitanja, ostaje sreća i prostranstvo večnosti, barem za umetničke i osetljive duše poput moje (da ne budem patetična, ali to je jednostavno činjenica).

Mnogi su pokušaji mladog čoveka da pronade to famozno ispunjenje, smisao života, sreću, mir... Kroz sport, druženja, umetnost, putovanja, pokoju pretežno platonsku ljubav, ali sve izneverava, pre ili kasnije, nestaje kao da nikada nije postojalo, ostavlja te samog, zbunjenog i nepronađenog. A nove ponude stižu: joga, meditacija, slobodna ljubav... Bila sam često presretana po ulicama od strane raznih starica koje su mi nudile nekakve šarene knjižice o Bogu, anđelima itd. Ja sam sa njima ljubazno razgovarala, ali sećam se da sam pri tome osećala nekakvu mučninu, odbojnost i nelagodnost. Najduže sam se družila sa nekom Emi koja je doputovala, čini mi se iz Austrije ili već ne znam odakle. Šetale smo se pored Save i ona mi je govorila o delima Božjeg stvaranja, prirodi i sećam se da je bilo tu interesantnih stvari. Šargarepa je dobra za vid, i kad je presečeš liči na oko. Ali i tu se nekako prekinula veza.

Jedan događaj u životu moram reći da je definitivno morao biti natprirodno inspirisan. Sve opet počinje sa mojom organskom povezanošću sa prirodom. Naime, moj život je od samog početka bio neraskidivo vezan za prirodu. I Bog je zaista bio milostiv prema meni u prvom razdoblju moga života. Rasla sam u lepom, čistom i zelenom predgrađu Beograda, kao da nisam u gradu. Igra, bezbrižnost i radosti uobičajene za to doba bile su sadržaj moga života. Uvek primerna u školi, pohvaljivana i preterano forsirana, ali taj položaj mi je prijao i navikla sam se na njega. Da ne pominjem zimske i letnje raspuste koje sam provodila ili u Lici ili Hercegovini, a ne bi se moglo reći gde je priroda lepša i neobičnija. Planina Velebit sa svojim bogatstvima, borići, lekovite reke Bune to je formiralo mene kao osobu.

Onda dolazi nesrećna 1991, '92 rat na oba kraja, i preseljenje iz pitomog predgrađa, na hladni i uspavani Novi Beograd. Naš stan je bio odmah blizu auto-puta i dan i noć čula su se auta kako jure bez prestanka. To je bila za mene noćna mora, i sad je, dok ovo pišem čujem tu buku i nisam se ni malo navikla na nju iako je prošla čitava jedna decenija. Večeras je doček 2002. godine, a mislim da smo upravo u zimu 1991. doselili u novi, veliki lepi i hladni, prokleti stan u bloku 29. Deset godina velike samoće, nesreće, tuge, prkosa, mržnji, i na kraju smrti u ovom stanu. Za deset dana ću se odseliti. Bogu hvala.

Moji prvi značajni kontakti sa Bogom desili su se upravo u prirodi. Po čitave letnje raspuste provodila sam kod bake u Lici i danima šetala šumom, prugom, pored reka, izvora sa najboljom prijateljicom Jasnom ili sama. Sećam se nekoliko trenutaka iz tog perioda kada sam osetila Božju blagu ruku na sebi. Osetila bih kao da me nekakav veliki, topli, dobri dlan pomazi i obeća da će biti uz mene i

---

* Vidi knjižicu „Sektologika“ (ili „Kritika totalitarnog uma“) od istog autora.

čuvati me. Nekad bi se to desilo dok stojim na vrhu upravo osvojenog brežuljka, ponekad u sasvim običnoj životnoj situaciji, dok sedim u bakinoj kuhinji i očekujem toplo mleko za večeru. Ne može se rečima opisati taj doživljaj, ali ja sam znala da me Bog posećuje i beskrajno sam mu zahvaljivala na tome.

Te 1991. upisala sam i filološki fakultet, odsek srpska književnost i jezik sa opštom književnošću. 1992. sam dočekala na žurci kod druga Šćepe na Konjarniku. Sećam se, pukle su neke cevi u kupatilu, jer je njegov brat bio nestašan sa curom unutra, i čitavu noć smo natapali ćebad i izbacivali vodu. Zanimljivo, ali meni je bilo svega dosta, baš kao i sada. Onda sam naprasno odlučila da oputujem za Herceg Novi. Ovde počinje taj natprirodni događaj koji je obeležio veliki deo mog života.

Zašto put za H. Novi? Zašto sam ponela na taj put jedino Bibliju koju mi je poklonila za neki rođendan moja prijateljica Biba? Pre svega zato što sam očajnički pokušavala da razumem tu knjigu i pronađem u njoj nešto veoma bitno, ali nisam uspevala. Jednom sam u biblioteci „Đorđe Jovanović” čitala prva tri poglavlja i sećam se da su mi sinula nekim neobičnim sjajem, ali i dalje su mi ostala zatvorena, nerazumljiva. Išla sam u pravoslavnu crkvu i molila se redovno običnim danima. Jednom sam otišla na liturgiju i namučila se. Peva se nešto nerazumljivo, ljudi ispred mene cupkaju s noge na nogu i jedva čekaju kraj, neki od silne gužve i zagušljivosti padaju u nesvest... Rekla sam: „Bože, ako je ovo od tebe onda mi takav Bog ne treba.” Očekivala sam da će se jednog dana pojaviti dobri anđeo i objasniti mi sve, da će mi konačno biti otkrivena tajna. Ništa. Međutim, da se vratim na magično putovanje, tu mi se otvorio vidik.

Zašto sam odlučila da odem za H.N. - ne znam. Nisam tamo imala rodbinu, samo mi je jedna plavokosa devojkica sa faksa rekla da joj se obavezno javim ako nekad budem dolazila u taj grad. Prvi semestar je prošao i ja jednostavno doputovah sa namerom da ostanem dan-dva, već koliko para bude bilo. Da ne dužim, Nadežda je živela sa majkom, ponosnom Cetinjankom, i mlađim bratom veoma siromašno otkako im je umro otac. To je inače česta sudbina crnogorskih porodica, kako sam primetila, da ostanu sami i nezaštićeni, i da ih porodica i ceo svet iznevere onda kada nestane otac i muž, hranilac porodice. Za njih je to verovatno bilo vreme probe, iskušenja. Sada joj je majka negde u Italiji, Nadežda se udala i živi, koliko znam, u Podgorici.

Ja tada, u zimu 1992, provedoh divnih 26 dana u toj porodici. Bilo je lepo, šetali smo pored mora, razmenjivali misli i to je bio samo jedan od niza božanskih dodira koji me uvek sretnu u Crnoj Gori. Za mene je to zemlja u kojoj mi duša diše, u kojoj živim. Ne mogu drukčije da kažem.

Stigla sam tačno prvog januara i dok sam silazila sa stanice strmim i kosim putem prema gradu, sunce me tiho i toplo obasjalo, neobično. Nije to bilo sunce, to je bio božanski dodir koji me odmorio i uselio u moju dušu mir.

16.01.2002. je počela serija predavanja u hotelu „Plaža” i ja sam znala da sam upravo zbog toga tu. Deset večeri sam nosila svoju Bibliju na ta predavanja i doživljavala silnu radost zbog saznavanja novih i divnih stvari iz Svete knjige. Dobila sam biblijske odgovore na sva moja filofska pitanja: o smislu života, smrti... i imala sam duboko osvedočenje da je to čista istina. Oko mene su se potrudili ljudi koji su organizovali predavanja i nije me interesovalo ko su i šta su, moje oduševljenje božanskom istinom je bilo beskrajno. Svu tu ljubaznost ljudi sam prihvatala kao normalnu za Božje ljude, jer mi je davno jedan momak rekao da sve što dobijamo iz Božje ruke jeste dar koji ne možemo zaslužiti nikakvim dobrim delima. Primetila sam na tim ljudima obične smrtne grehe, ali nisam se mnogo obazirala na to. To je bila ona prva ljubav i zaista nije lepše sve to moglo da bude nego što je bilo.

Vraćam se kući, u Beograd, i oduševljeno pričam mojima o svemu. Oni su već navikli na moja raznovrsna interesovanja i zanose, pa su to smatrali jednim od mnogih. Pošto ovo ne bi trebalo da

pređe u životopis, konkretno ću poći dalje.

Moj prvi duhovni učitelj zvao se D.Š. Tog čoveka sam zavolela kao nikoga do tada, a ni posle. To je normalno, čovek se veže za onoga ko mu prvi donese te radosne vesti iz Svetoga pisma. On je u osnovi bio samo jedan iskusni adventistički sveštenik koji je svoju dužnost obavljao u skladu sa svojim sposobnostima i interesovanjima. Bio je pre svega dobar psiholog i umeo je pri prvom susretu da jednostavno i elegantno otvori i pročita čoveka, kao knjigu. Ja nisam bila težak posao za njega, verovatno sam bila jedan od tipičnijih primeraka mlade, nepronađene devojke koja je odrasla u mračno doba titovštine i ateizma, kako u porodici tako i u društvu, uz to emocionalno nezrela do daske, a intelektualno jaka, u toj meri da mu je proučavanje sa mnom moglo biti i zadovoljstvo i prilika da sebe potvrdi na tom planu. U nekoj svakodnevnoj varijanti, on je bio običan prokatolički sebičan um koji ima vanredan osećaj za estetiku, ali i prkos, nemi, ubitačan (kasnije sam sasvim slučajno saznala da je davao pare, velike pare na zajam i učestvovao u finansijskim transakcijama gde su se obrtale ogromne svote novca, nekretnine... što i nije naročito bitno). Tada, te 1992. su krenuli nacionalni nemiri u našoj zemlji i on se posle nekoliko neprijatnih događaja odselio u Split. Generalno, bilo je zadovoljstvo poznavati tog čoveka. Tu kreće moj adventistički život.

Ta crkva mi je još pre omrzla zbog jednog čoveka koji mi je ličio na demona, a sebe je izdavao za izuzetnog Božjeg vesnika. Danas ga dobro poznajem i mogu reći da je inteligentan, ali obična ženetina. On me više puta spopadao po ulicama sa nekakvim brošurama i dugim, beskrajnim pričama od kojih bih zapamtila samo neke vredne detalje, na primer ono o daru večnog života, ili onaj Hristov iskaz o vodi od koje se više ne žedni, a koju samo On može dati. Međutim, ja sam bila odabrana, pozvana i sve sam to shvatila vrlo ozbiljno i revno, kao što sam i vaspitana.

U daljem toku mog verskog i crkvenog života, mene prvenstveno interesuje duhovna strana adventizma i trudim se da ne gledam u ljude što je i omiljena fraza adventista: ne gledaj u ljude, gledaj u Hrista. Ako vidiš da neko radi nešto rđavo, ne gledaj da se ne bi sablaznio i bla, bla. Ja sve prihvatam otvorena srca i trudim se da napredujem u duhovnom životu, iako se tu po prvi put susrećem sa neuravnoteženim, bolesnim i podlim svetom. Moj svet je do tada obilovao druženjima u školi, kroz sport, umetnost, ali je najjači uticaj bio moje porodice za koju sam bila veoma vezana i gde su moja braća i sestre od tetaka, strica, bili ambiciozni i zdravi mladi ljudi.

Tako je prvih šest godina u crkvi prošlo kao u magli, u mucu da učim za fakultet, da radim za crkvu, da radim na sebi, pre svega duhovno, da održim sve onako kako treba, da držim zdravstvenu reformu koja podrazumeva vegetarijansku hranu i poštovanje pravila u jelu, spavanju... U svemu tome ja uđem u fazu teške depresije koja nije otvoreno registrovana. Od jake i stamene konstrukcije postajem neuhranjena, a u porodici polako iz dana u dan jača paklena nesloga. Nikada mi nismo bili neka bliska porodica, ali ovim mojim opredeljenjem se napravio dubok jaz, razlika, nešto što razdvaja, posebno zbog očajne ogorčenosti očeve. Nije tu bilo ničega dubljeg od sramote što mu je kćerka, jedna a zatim i druga, u sektu. Moja sestra je od samog početka upala u đavolje zamke kojih ni danas ne može da se oslobodi, pa i pored toga što imamo istu veroispovest, daleke smo kao život i smrt. Ne okrivljujem ja adventiste za porodičnu tragediju, možda bi ona postojala i bez njih, ja iznosim činjenice bez ikakve tendencioznosti.

Možda je od te '92 krenuo period iskušavanja i nevolja za mene i moju porodicu. Ja se u adventističkoj sredini ne snalazim bolje nego u „svetu” kako oni zovu sve ostalo. Uvek izazivam podozrenje, nepoverenje, ljubomoru, zavist, klevetanja, ali i to bi se našlo u svetu van tog. Teže je samo to što mi se to dešavalo u sredini za koju sam verovala da je čista, Božja, moja. Uvek imam osećaj da sa mnom nešto nije u redu, da treba još duhovno da uzrastem i da zato imam neslaganja. U

stvari, suočila sam se sa moralno najprimitivnijom kulturom na zemaljskoj kugli. Moj unutrašnji pozitivizam je sve to bojio u ružičasto, ali isterivanje pravde me je često dovodilo u sukobe sa pojedincima. Jednostavno, nisam osećala stvarnu pripadnost svemu tome sem što sam duboko verovala u Boga koga sam tu potpunije upoznala. Oduvek sam bila simpatična za tako neke duhovne pozive (vrbovanja) i već sam pomenula da sam često bila presretana po ulici od strane raznih duhovnih učitelja. Jednom sam primila poziv od hare-krišnovaca, ali sve je to meni izgledalo više kao igra. Stupala sam sa svima u otvoren razgovor, ali sam malo šta od svega prihvatila. Jedna žena koja se bavila kojekakvim magijama me je specijalno zvala da dođem kod nje, jer ću navodno biti jednog dana vodeća ličnost u mojoj zemlji. Nije da mi nije laskalo, ali sećam se dobro da sam joj rekla da između svih tih stvari verujem jedino u Boga, ni u koga i ni u šta drugo. Ona nije negirala Boga, ali je sve to spetljala u neku konfuznu priču i nisam prihvatila njene pozive. Takve vradžbinske afinitete je uvek imala moja majka koja nas je još kao decu vukla nekakvim cigankama, a sve u strahu da nam je neko nešto „namestio”. Stvarno je strašno imati nerazumnog i povodljivog roditelja, a ne znati ništa ni o čemu, biti dete. Neka Bog pomogne njenoj duši, mnogo me je u životu namučila. Otac je živio i na kraju umro kao tvrdi ateista, ali uspomena na njega će ostati svetla u mom umu, uspomena na požrtvovanost, nežnost, poštenje. Umro je krajem prošle godine, pre nekoliko meseci u ovom prokletom stanu.

Zaista, nikada mi srce nije bilo tako radosno i puno kao tih prvih dana u adventističkoj crkvi. Smatram da mi je Bog otkrio svoje dragocene istine upravo zato jer je video moju muku i iskrenu želju da spoznam istinu. Tada sam se otvorila i pogrešno je bilo to što sam sa tom prečistom istinom poistovetila prljavu organizaciju u kojoj sam je upoznala. Od prvog dana po hodnicima crkve su me saletali svakakvi abnormalni, perverzni i bolesni starci i dugo mi blebetali koješta, a naravno tu je bio i gosp. ... koji mi je davno omrzao crkvu, a koji je sada smatrao da je zapravo njegova zasluga što sam tu, spasena. Sada sam i njega prihvatila budući da sam nekritički, kao što rekoh, poistovetila tu Božju lepotu sa svim i svakim ko je tu bio. I danas saradujemo u Božjem delu, ali skoro isključivo poslovno. I pored istog verovanja i intelektualne saradnje, ne bih se zaklela da smo pravi prijatelji. Otkad znam za sebe optuživao me je za neke moje navodne grehe o kojima ja nisam pojma imala i do danas je tako.

Sve počinje od činjenice da adventisti smatraju sebe izabranim Božjim narodom koji je drukčiji (čitaj mnogo iznad) sveta - svet je sve izvan, a to znači prljavo grešno, zabranjeno. Tu podelu nalazimo u Bibliji, u poslanicama, ali ne tako zloupotrebljenu kao kod adventista. Još prvih godina suočila sam se sa stravičnim licemerjem zapadno-evropske kulture, meni stranom, jer rasla sam u poštenoj patrijarhalnoj porodici u kojoj su postojale svetinje, i bez direktnog ispovedanja bilo kakve vere. Ovdje nalazim obrnutu situaciju: ispovedanje vere svuda i na sve načine, ali toliko gaženje osnovnih ljudskih vrednosti - da ne spominjemo božanske.

Sećam se kakav šok su bile za mene nove godine koje smo dočekivali u nekoj crkvenoj sali. To je bila loša kopija svetskih najjeftinijih zabava, mnoštvo glupih skečeva i jednom rečju, vulgarna manifestacija ljudske gluposti, zlobe i želje za isticanjem. Ja sam, međutim, i dalje sve prihvatila misleći da sa mnom nešto nije u redu, jer je snaga božanskog osvedočenja bila jača od svih tih bolesnih i negativnih stvari. Bilo je tu nevinih dečjih igara koje su mi se dopadale: nosiš kašiku u zubima sa ping-pong lopticom, jedeš jabuku obešenu o konopac pa ko će pre... To mi se dopadalo, ali i tu sam uvek osećala da sam prećutno ismevana, naročito od strane urođenika ili tradicionalnih adventista kojima su tu preci do nekoliko kolena unazad i koji su bili prilično odvojeni od nas obraćenika. Nismo se mnogo međusobno družili, i po navici, a i zato što su oni, kao i novogodišnje slavlje, bili najlošije kopije sveta koji su toliko prezirali. Devojke su se oblačile malo bolje nego devojke koje nalazimo po ulicama ispred

ekonomskog fakulteta, a u glavi nisu bile ni malo bolje. Za duhovnost najčešće nisu imali ni malo interesovanja, ali su bili glavni u organizaciji bogoslužnja, u recitalima gde su tako hladno i bezdoživljajno čitali najveće biblijske mudrosti, u pesmama čija melodija sramoti sveti tekst koji se ne razmišljajući mehanički peva, a da se pritom po glavi vrzmaju bludne misli, pogledi koji su prikovani za ovozemaljsko, tvrdo i bezobrazno. Mi koji smo tu došli iz „sveta” sa neverovatnom duhovnom izglednelošću i pojmom o svetosti Boga, crkve bili smo osuđivani kao nesavremeni, zaturani u nekom pravoslavnom, mrtvačkom fazonu. Ti mladi adventisti su bili za svako žaljenje, u sredini koja ih ne interesuje pronalazili su svoj svet muzike, zabave, mode i bluda koji ih je prevashodno interesovao. To su bila isforsirana deca koja su od malena učila pesmice o „dragom Isusu” i dovlačena u crkvu na bogoslužnja, onda kada im se igralo na livadi. Tako su različite ličnosti birale različita rešenja. „Šminkerski” deo (uglavnom propovednička deca i crkvena elita) ostajali su u crkvi, jer je suviše jak lanac kojim su za nju vezani, ali kao da su se trudili da što više u finoj formi ostvare svoje grešne i nedozvoljene ambicije i potrebe. Tako se razvijala u njima čudovišno licemerna i šizoidna priroda.

Druga grupa, oni istinoljubiviji i hrabriji, odlazili bi buntovnički u taj ozloglašeni svet i u njemu upadali u zaista najgori oblik tog svetskog načina života: promiskuitet, narkomanija... Još je bilo indikativno to da su ti urođenici uglavnom na nas došljake gledali kao na bludnike, kriminalce i najgore ljude, jer mi smo, eto, došli iz sveta, što znači da smo sve ono zabranjeno voće koje je njima nedostupno probali. A među nama došljacima bilo je mnogo momaka i devojaka koje su čedno, pošteno i daleko od svih tih svetskih zala živele. Ja sam svu rugobu i nastranost sveta upoznala upravo u adventističkoj crkvi, u najodvratnijem obliku zapadno-evropske kulture licemerja i formalističnosti.

Međutim, moja revnost i ljubav su bile jače od svih tih stvari. Moram priznati da su urođenici daleko ispred nas po poznavanju tehnika i veština za zadobijanje duše, jer od malena to uče i žive u tom surovom svetu, ali ne da bi pomogli kao što se priča, već da bi ostvarili svoje nastranosti ili interese. Tako je svetski, iskren, lep, zdrav, bogobojazan mladić redovno bio lak plen za prepredenu, isprostituisanu i svim ratničkim bojama premazanu adventistkinju. A momak vidi u njoj anđela sa neba kojega mu Bog šalje, dok se jednog dana ne osvesti, ali tada je već kasno jer je vezan bračnim zavetom, možda decom, a u svakom slučaju slastima na koje ga je upecao „anđelčić”. Devojke koje dolaze iz sveta su gore (ili bolje) prolazile. Nisu se adventisti mnogo otimali o njih jer bilo ih je neuporedivo manje i mogli su da biraju. Devojaka je bilo više i to je jedna surova borba za muža i mužjaka, jer ih nema, a kad se jedan pojavi da liči na nešto, biva suptilno napadnut „anđelima”, a najsuroviji i najbezobrazniji dobijaju. Naravno, sve se to tokom života iskristališe, i nema sreće za onoga ko je prevarom bilo šta dobio. Srpski narod kaže: oteto - prokleta. Ali, sve se to relativizuje pričama kako smo svi grešni i nedostojni pred Bogom, da niko nikome ne treba da sudi (a to znači: ja mogu da radim šta god hoću ispred svakoga, taj ne sme da gleda ni zamera, jer - ne sudi - pisano je). Tako sam videla do pakla ponižavane te devojke koje su izgubile svako ljudsko i žensko dostojanstvo da bi ostvarile svoj cilj, a zauzvrat postaju konglomerat mračnih sila zavisti, pakosti i svakog zlomisla. U svojoj bedi, jedino što te jadnike natera da ih ožene jeste sažaljenje. Ipak, ne opravdavam ni te momke. Koliko god „zatravljeni” prvom duhovnom ljubavlju, ipak mogu da prepoznaju bolestan odnos. Ali, kod muškaraca se mnogo više može računati na patologiju nego kod žena, iz prostog razloga što ne polažu toliko na emotivni život pa im se čini nevažno da li će odabrati jednu ili drugu, a bolje onu koja će umreti bez njega nego onu koja zdravo gleda, jer bolje učiniti dobro delo i spasti jedan život... A ti jaki momci iz sveta, često imaju izražene ambicije u crkvenoj hijerarhiji, pa se i prema tome rukovode u izboru bračnog druga (uzeti neku s „pedigream” tj. iz bogate i poznate adventističke porodice). Bez obzira na prirodu patološkog sklopa, daleko je to od priča o čistoj ljubavi koje se tu najviše pričaju. Ima slučajeva

kada devojke, naročito one iz inostranstva, dobijaju redovno znak od Boga da je baš taj mladić za nju. Na to često padnu mladići još „neutvrđeni” u veri. Ima tu raznih perverzija od kojih mi je muka, ne bih dalje pisala o tome.

Najzdraviji brakovi su oni gde mladi par koji je godinama pre crkve zajedno, dolazi u crkvu, zajedno proučavaju, venčavaju se, koriguju neke loše stvari u odnosu, i bivaju zaštićeni od ovih emocionalnih perverzija adventizma. Oni verovatno moraju da se suoče sa drukčijim problemima ekonomske, moralne, političke prirode. Inače, pored malog broja relativno zdravih porodica (one gde je „anđelak smotao Tarzana” pa Tarzan verno i hrabro trpi i održava koliko koliko brak, i one gde su oboje od ranije zajedno), ostalo je sve simbol kurvarskih i kriminalnih tendencija. Meni je teško da to napišem, ali da sam htela, kao što nisam, mogla sam da se ubacim u većinu - čak i onih brakova koje sam upravo okarakterisala kao stabilnije. To me uvek iznova poražavalo, i pitala sam se kako ti ljudi koji deluju kao tako zdravi roditelji i supružnici, mogu sebi da dozvole „avanturističke” poglede... Naravno, nisam otkrila novu Ameriku, tako je svuda! Ja ovde govorim o deceniji sa adventistima.

Generalno, u crkvu iz „sveta” dolaze mahom neuravnoteženi ljudi, oni koji su dotakli dno i prepoznali Božju istinu i ljubav, oni koji su tu namirisali mogućnost za lični ekonomski ili socijalni prosperitet. Veoma malo istinski zdravih (psihički zdravih) ljudi.

Neuravnoteženi vrlo lako potpadaju pod uticaj samozvanih učitelja i proroka. Oni najčešće preterano revno shvate neke istine koje ih još više poremete u psihičkom smislu. Najčešće je to pitanje ishrane. Taj fanatičan stav prema hrani, celokupnoj veri i životu dovodi do kompletnog duševnog rastrojstva. Strašan je verujući a neuravnotežen um. Ti ljudi dugo istrajavaju u crkvi i padaju sve dublje u duševnu tamu.

Oni koji su dotakli dno takođe bivaju žrtve neke manipulacije, ali zato dobijaju „šarene kolačice”. Oni zapravo nastavljaju da žive istim životom u drugom odelu. Vrlo lako ulaze u urođeničke krugove i postaju njihove sluge. Negde u sebi čuvaju iskru vere koju su tu pronašli kao najveću sramotu. Prećutno, među urođenicima dokaz nečije pameti je u tome koliko je osoba sposobna da elegantno prekrši sve što se deklarativno tu ispoveda. Najgluplji je onaj koji je poslušan zvaničnom učenju crkve, jer on će uvek biti niko i ništa u adventističkim krugovima. To licemerje ljudsko je opšte, ali nije mimoišlo ni ovu organizaciju i to u najgrubljem vidu. Slastoljublje, slavloljublje i srebroljublje Dositejevo je na najpogubniji način procvetalo među adventistima. Naročito ovo treće.

Rekla sam da neki ljudi tu dođu zbog ekonomskog interesa. Naime, adventisti su veoma bogati. Ne dolaze adventisti do para isključivo prljavim rabotama. Pošto je svetkovanje subote značajna prepreka kada je u pitanju zapošljavanje, mnogi adventisti se odlučuju za privatno preduzetništvo. I činjenica je da neki pozitivni principi adventizma mogu doneti blagoslove. To se naročito odražava u sferi ekonomije. Ako je adventistička porodica generacijama živela bez cigara, alkohola, kafe a po mogućstvu i mesa, to automatski doprinosi velikoj uštedi novca u odnosu na sekularni svet.

Dalje, ako adventisti išta cene to je novac. Novac je moć na ovoj planeti i to su oni dobro shvatili. Od malena je adventističko dete potcenjivano u školi zbog subote i ostalih očiglednih razlika u odnosu na drugu decu, tako da se u tim ljudima stvara izrazita želja da se dokažu pred svetom, a kako bolje nego posedovanjem novca. To je u krvi čak i onim vernim adventistima. Drugo, ako imaju novac zaštićeni su u svetu koji je protiv njih. Mogu da stvore sopstveni svet, način života, da veruju u šta hoće, kako i kad hoće. Adventistima novac zapravo omogućava da budu to što jesu, da svetkuju subotu, jer je malo istinske vere koja omogućava čoveku da dobije subotu čak i u državnoj firmi ili na bilo kom drugom mestu. Ako nemaju vere, imaju novac. Ali, u tome se često odstupa od principa poštenja, jer poznato je kako pare utiču na čoveka. **Taj vulgarni materijalizam koji je legalizovan u**

adventista potire istinsku duhovnost u najvećoj meri. Stoga su najbrojnije propovedi upravo usmerene na osudu materijalističke filosofije i načina života, jer, verniče, dobićeš mnogo više ako tako i tako činiš... I opet se sve svede na trgovinu. Materijalizam je, kao što rekoh, implicitno legalizovan. Zato adventisti trpe u svojim odborima prestupnike Božjeg zakona koji imaju novca i čiji desetak praktično izdržava crkvu, a da ne govorim da niko nikome ne sme ništa da kaže, jer svi imaju „putera na glavi“. U svakom slučaju, adventisti su zeznuli prostitutke u moralnoj pokvarenštini, političare u političkim podmetanjima i Jevreje u ekonomskim transakcijama. A i kako bi drukčije. Nije strašno pogaziti ljudske zakone čija je ispravnost relativna, niti je strašno iz sivila otići u veće, strašno je pogaziti Duh Božjeg zakona i iz jasne svetlosti pasti u najcrnju tamu. Izbora nema. Zato je veoma opasno postati adventista.

Smatram da se u adventističkoj crkvi u najvećoj meri propoveda biblijska istina. Ali, od samog početka bilo mi je jasno da se i u samom ispovedanju vere krije neka zamka. Naravno da su sami ljudi krivi ako ih formira njihov loš izbor, ali ima nešto i u samom učenju što čoveka vodi na klizište. Naime, čitava adventistička kultura je infantilna, pa je samim tim i ispovedanje vere takvo. U njihovim knjižicama je sve do te mere sažvakano da čoveku jakog uma i istraživačkog duha je prosto otužno da guta te splachine. Pozivaju se vernici redovno na revno, dubiozno i studiozno proučavanje Svetoga pisma, ali to je isto što dobro najednom, čulno zadovoljenom i moralno otupelom čoveku reći da krene u maratonsku trku. Konformizam, materijalizam i zapadno-evropsko licemerje toliko uljuljkaju čoveka u neku lažnu sigurnost da on nije sposoban niti voljan da ispuni taj deklarativni zahtev. Ne može se imati i jare i pare - zna nepismeni narod, a adventisti ne znaju da udoban i sebičan život ne ide zajedno sa dubinskim proučavanjem Biblije. Najviše što taj vernik može jeste da pročita pola strane biblijske pouke za taj dan, da pročita povremeno neko poglavlje iz knjige tipa „kako postati uspešan“ ili „recept za uspešan hrišćanski život“, jer drugo ne može da shvati, drugim rečima, duša mu je mrtva. Nije drukčije stanje ni među sveštenicima. Ovde govorim o tipičnim primerima, a Bogu hvala ima i ljudi koji nisu ušli u „štos“, koji se bore i kojima Bog pomaže kroz nevolje i iskušenja da pročiste svoje duše.

Adventisti su svesni koliko su loši, bar na rečima, i zato često citiraju poruku Laodikiji, ili crkvi poslednjih dana (što su naravno oni) koja kaže: „Govoriš bogat sam i obogatio sam se i ništa ne potrebujem, a ne znaš da si ti nesrećan, i nevoljan i siromah i slep i go. Savetujem te da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju (vera okušana u nevolji) da se obogatiš, i bele haljine (Hristova pravda) da se obučeš i mast očinju (Duha Svetoga) da pomažeš oči svoje da vidiš.“ Ovo je živa istina. Sve ovo je najpotrebnije adventistima, ali oni su postali slepi čak i za važnost ove poruke. To recituju na bogoslužjenjima kao da im neko govori: dobar dan. To su jednostavno poremećeni prioriteti.

Još jedna stvar oko doktrine. Jednom sam svom bratu od strica, finom, vaspitanom, pametnom momku govorila o adventističkim istinama o ljubavi, životu itd. I on me začuđeno pogledao govoreći - pa normalno da je tako. Adventisti izgovaraju kao najveće istine ono što je za svakog normalnog, neiskvarenog čoveka prirodno, i što nema potrebe za dokazivanjem. Tako da su adventisti svoje ispovedanje doktrine podesili prema ljudima uništene savesti, dakle prema sebi. Njima je potrebna takva priča, jer su duboko bolesni, ali u nevolju može upasti relativno zdrav čovek očuvane savesti koji počne da sluša te priče. To na njega ima efekat ispiranja mozga. Primer: Jedan zdrav čovek ima dobar apetit i jednostavno jede. Kada bi neko sedeo pored njega i počeo da razvija teoriju o jelu, sad treba da zineš, pa da staviš zalogaj u usta, pa da žvaćeš, pa da progutaš a onda da variš u želucu... Ovaj jadnik bi se opteretio i više ne bi bio sposoban da normalno jede. Drugo je posavetovati čoveka na neku manu - hej, žvaći duže, jedi sporije to je bolje za tebe, a drugo je prema svima se ponašati kao prema kompletno bolesnim osobama. Bolesniku koji je zaboravio da jede, na primer, prijao bi opisani tretman, ali

zdravom čoveku nikako.

Infantilnost adventista je najuočljivija na psihološkom planu, jer žene su u najvećem broju slučajeva na nivou adolescenta koji strahuje od sankcija roditelja (u ovom slučaju muževa) a muškarci na nekom nivou više koji podrazumeva odgovornost za ekonomsko blagostanje porodice, ali kao da većito osećaju uskraćenost za grešni život koji uvek nose u glavi. Što se rigidniji muškarac čini - to je više sklon grehu (uglavnom bludu). Kažem retko kad ljudi u adventizmu izađu iz infantilnog okvira gde prepoznaju sebe kao ličnosti u kosmosu, a ne u socijalnoj grupi kojoj pripadaju i koja, začuđujuće, postaje jedina mogućnost za mnoge. O individuaciji i oboženju tu nema ni govora. Iako se maksimalno insistira na tom ličnom odnosu prema Bogu, nemoguće ga je ostvariti prosto zato što adventisti najčešće nisu porasli do nivoa prepoznavanja sebe kao ličnosti. Oni žive u odigravanju nekih uloga: uloga propovednika, pastora, horovođe, supruge... A sve to najčešće nema nikakve veze sa Bogom (opet se ograđujem činjenicom da govorim generalno, ima izuzetaka koji kao i svuda potvrđuju pravilo). Uopšte, oseća se ta ideja: mi smo posebni, viši, bolji, ali nemamo za to argumente. Pa čim se pojavi neki očigledan kvalitet u adventističkim okvirima, na to se gleda sa divljenjem i neskrivenom željom da to odmah svi, ceo svet vidi - eto šta mi imamo, eto da smo najbolji, a to su, u svetskim okvirima, najčešće, prosečni rezultati.

Zašto adventiste pogrdno nazivaju sektom? Oni se brane time što reč sekta treba biti upotrebljena u značenju „odvojen”. Tako dokazuju da su i velike konfesije sekte (odvojene od judaizma). Za mene, sekta je grupa ljudi koji smatraju da su jedino oni u pravu. Njihova karakteristika je da potcenjuju sve druge. Sektašenja ima svuda, u svim sferama i institucijama. Deca su najčešće sektaši, ljudska priroda je sektaška, čovek kao da ima potrebu da nađe nekog ko je njegov i da onda zajedno napadnu onog trećeg. Na žalost, često je taj napad na trećeg jedino što ih udružuje. Kao što rekoh sektašenje se javlja svuda i na svim nivoima, i neopravdano se neke konfesije pogrdno nazivaju sektama. Sve ove negativne primere koje sam navela možemo registrovati kao sektaške, ali njih ima i u pravoslavnoj, katoličkoj, jevrejskoj, muslimanskoj, budističkoj zajednici, rečju svuda gde ima grešnih ljudi, a pun ih je svet.

Lično smatram da su putevi Božji čudnovati, da svaki čovek treba da osluškuje taj „tihi i tanki” glas onako kako može i ume. Prevelika otvorenost i profanisanje svetih sadržaja i bića je zaista pogubno po čovečiju dušu. To dovodi do potpune otupelosti duhovnih snaga i do potpunog odumiranja vere. To se dešava u protestantskim organizacijama poput adventističke. Opet, misticizam i tradicionalizam istorijskog hrišćanstva drži ljude u mraku i površnosti. Teško je istinoljubivom čoveku na ovoj planeti, ali samo tada kada se uzda u ljudske institucije. Nije slučajno Isus Hrist govorio na gorama, nije slučajno van institucije formirao grupu od dvanaest apostola i živeo nebeskim životom slobodno. I ovo neko može okarakterisati kao sektašenje. Jedan mladi, ambiciozni i samouvereni adventistički sveštenik kaže: Ako je Isus bio sektaš - ja sam sektaš! I činjenica je da se Hrist odvojio od zvanične institucije toga vremena iz poznatih razloga.

Još nekoliko tačaka bih želela da obradim u ovom osvrtu:

- adventisti i tradicija, i
- organizacija adventističke crkve.

Adventisti su proamerički orjentisani. Njihovi sveštenici se oblače kao američki biznismeni i političari, a za propovedaonicom se ponašaju kao američki šoumeni. Mlataranje rukama, grimase, nadmen stav, sve je to uobičajeno u adventista. Propovedi često liče na predstavu nekog šou programa sa primerima koji će zagolicati poznati materijalizam i častoljublje. To je uobičajeno u Americi, a sve češće i ovde. Ipak, postoje razlike. Kod nas ljudi još uvek nisu toliko duhovno zatrovani pa im ne

možete servirati bilo šta. Čuveni govornik teolog i filosof... to zna. On je čovek sa naših prostora, dobar poznavalac balkanskog mentaliteta čiji je i sam nosilac, pa zna da je u našem čoveku potrebno probuditi osećanja straha i sažaljenja (kao u Aristotelovoj „Poetici”) a mladima treba jedan širi filozofski pristup životu i veri da bi se zainteresovali. I zaista, sama sam bila oduševljena njegovim predavanjima u hotelu „Plaža” pre tačno deset godina (za nekih deset dana tačno deset godina). On se dugo školovao u inostranstvu na adventističkim koledžima i vratio se da duhovno prosvetli svoj narod i sebe podigne u hijerarhiji adventizma. To je i uspeo i sada je značajna ličnost u našoj državi, u adventističkim okvirima. Ispunjen je njegov dečački san, doduše neslavno. Sigurna sam da je iskrena njegova želja da dosegne nešto više i vrednije od uobičajenog u životu i religiji ali, po mom mišljenju, ni njega nije mimošao poznati adventistički konformizam i materijalizam, kao i radikalno vlastoljublje; čudesna je za mene ta opšta karakteristika uspešnih ljudi. Zaista, vidite vanredan talenat i znanje koje u jednom trenutku ustukne pred „običnom” stvarnošću. Naime, dr... će biti do bola tolerantan i širok u tumačenju svega i svačega sve do trenutka kada nešto dodiruje njegove lične interese. Onda postaje samo suvi adventista. Tako i jedan od vodećih intelektualaca pravoslavnog sveta toliko uvažava učene, mudre i hristolike protestante i katolike da ih čak ponekad i citira, ali na pitanje da li bogoslovski fakultet može da upiše neko ko nije pravoslavan mirno odgovara sa: ne. Zašto tu nema širinu? Širina na rečima ako nije do najsitnijih pojedinosti potvrđena životnom praksom je u stvari samo stvaranje publiciteta. Zašto visoki intelektualci pokleknu pred uskogrudošću svoje konfesije? Ili su takve sitnice nebitne, jer ih se lično ne dotiču. To se prosto naziva sebičnost.

Inače, smatram da je organizacija adventističke crkve dobra. U to polje nisam naročito zavirivala.

Odnos adventista prema *tradiciji* je nikakav. Prećutno, čovek adventista treba da bude neko vanzemaljsko biće bez korena. Ipak za ovih stotinjak godina utvrdila se nekakva adventistička tradicija koja je zapravo loša kopija zapadne kulture sa svim njenim pozitivnim i negativnim osobinama. Dakle, pozitivan je odnos prema radu, novcu, vremenu, a negativno licemerje i sve ono o čemu je već dosta bilo reči. Glavno je da adventisti indirektno ne dopuštaju negovanje sopstvenih tradicionalnih vrednosti. Drugim rečima, ja sam rođena kao Srpkinja i ne mogu nikakvim trikom preko noći postati Amerikanka (neki mogu, za divno čudo) a u mom slučaju ne mogu ni za milijardu noći postati Amerikanka. Znači ostajem to što jesam, Srpkinja adventističke veroispovesti. E, upravo je to ono što ne mogu da razumeju pravoslavni, a još manje mogu to da shvate adventisti. Mi protiv njih! Da li je moguće stvari postaviti drukčije, plemenitije? Sektaštvo je na sve strane preplavilo svet i manifestuje se tako što ljudi istrebljuju jedni druge. A gde je tu Hristos?!

Pod tradicijom podrazumevam jedan nesvesni sloj duše koji živi kroz vekove u jednom narodu i prenosi se putem određene kulture na potomstvo. Različiti su kulturološki šokovi koji potresaju ljude. Jedan Francuz srpskog porekla mora u sebi imati snažan konflikt tradicionalnog identiteta. On sam bira koji će preovladati. Čovek formiran u okviru herojsko-patrijarhalne kulture neizmerno pati u situaciji zapadno-evropske shizofrenije, čak biva glup (setimo se epizode sa vojvodom Draškom iz Gorskog vijenca). Takođe, patrijarhalni uslovi su strani evropejcu. Ne može se sve racionalno objasniti, ali recimo da onaj stih u Svetom Pismu kaže mnogo o tome: „čovjek koji otide iz svojega mjesta je kao ptica koja odleti iz svojega gnijezda.” Ja sam delimično žrtva ovoga šoka, jer adventistički sindrom podrazumeva raskidanje sa sopstvenom tradicijom, prijateljima, rodbinom, na kraju sa samim sobom. To se nikako direktno ne govori, ali ako čovek postane revan adventista to je neminovno. Sve to se opravdava ispravnom doktrinom koju ti imaš a oni nemaju. U pitanju je zloupotreba istine i neuravnotežen pristup ljudskom biću. Čovek jeste „homo religiosus”, ali za ime Boga miloga, ne samo

to. Pored sistema verovanja, čovek ima svoj osećajni, fizički, psihički i društveni život koji je povezan sa religioznim, ali nikako isključen iz života. Zapravo, sve to adventisti priznaju, ali samo u okvirima te sredine koja videli smo šta sve pruža. Videla sam mnoge adventističke zarobljenike koji nemaju snage niti volje da se oslobode. To se sve tako konfuzno ispreči ispred čoveka da više ne zna protiv koga ni zašto da se bori. Hedonizam je omiljeno utočište takvih.

Polako dolazimo do centralne ličnosti adventističke doktrine, Elen Vajt. Kažem centralne jer njeni spisi su osnov adventističkog tumačenja Biblije. Ukratko, E. Vajt smatra se prorokom poslednjeg vremena ili poslednjim Božjim prorokom pred drugi Hristov dolazak. U Otkrovenju postoji jedan stih koji kaže da je svedočanstvo Isusovo „Duh proroštva”, a da je taj Duh proroštva Elen Vajt (ili njeni spisi). Zato se citati iz „pera Duha proroštva” citiraju češće nego biblijski tekst. Za mene lično, to tumačenje je iskonstruisano i tendenciozno. Spisi E. Vajt mogu biti inspirisani Svetim Duhom, ali svakako nisu jedini tekst inspirisan Božjim Duhom. Dakle, Duh proroštva je sve napisano pod neposrednim uticajem Božjeg Duha. Često se među adventistima čuje fraza: Duh proroštva kaže... pri tom citirajući spise ovog proroka.

Ja sam od samog početka bila rezervisana prema ovim spisima. Prvo, čak i da jeste tako, čemu tolika halabuka oko Duha proroštva i sestre Vajt. Odnos prema njoj i njenim spisima je često idolopoklonički, slično kao prema svecima u tradicionalnom hrišćanstvu. Te devijacije se naravno javljaju usled poremećenog odnosa prema Bogu.

E. Vajt je napisala abnormalno mnogo knjiga (oko 20 Biblija) i nesumnjivo je njihovo natprirodno poreklo. Nema toga što mogu okarakterisati kao loše. Nisam pročitala sve njene knjige, ali ovo što jesam mogu pripisati delu upravo Božjeg Duha, ili ako hoće tako adventisti, Duha proroštva. Knjiga Velika borba govori o istoriji hrišćanstva od razorenja Jerusalima do drugog Hristovog dolaska. Detaljno je opisana reformacija u 16. veku kao i događaji poslednjeg vremena, takozvana eshatološka vizija sveta. Teško je zamisliti da je ta žena sve to izmislila. Nije ovde mesto da prepričavam njene vizije, svako ih može čitati u originalu. Njena knjiga „Čežnja vekova” opisuje Isusov život tumačeći Jevanđelja do najsitnijih detalja. Za mene najzanimljivija je skripta „Um, karakter i ličnost” ili hrišćanska psihologija gde ona briljantno prikazuje čovekovu psihu u duhovnoj borbi. Ne bih izostavila ni knjigu „Saveti o životu i ishrani” u kojoj iznosi neverovatno moderne, za to vreme, stavove o ishrani. Preporučuje vegetarijansku hranu koja pre svega sadrži voće, povrće, žitarice i orahe, kao i niz praktičnih i korisnih zdravstvenih načela. Lično verujem u nebesku inspirisanost njenu i čak proročku ulogu, ali nikako ne prihvatam pomenuti odnos adventista prema ovoj ličnosti.

Karakterističan je i bazični cilj adventista, onaj po kojima su i dobili ime - čekaoci Hristovog drugog dolaska. Znači, adventista je onaj koji čeka Hrista da dođe i uzme k sebi svoje na Nebo. Česta su iskripljavanja i ove tačke istine. Šta bi uradio da znaš da će Isus večeras doći? Ko bi voleo da Isus što pre dođe? Da li si spreman za susret sa Isusom? Odbaci svaki greh koji je za tebe prionuo, jer Isus će brzo doći... Pravoslavni kažu da su adventisti u stanju neurotične euforije i straha od kraja sveta koji predviđaju uvek u najskorijoj budućnosti. Najteže je biti uravnotežen, u bilo čemu, a naročito u veri. Da i ja citiram Duh proroštva koji kaže: „uravnotežen čovek je savršen čovek”. Kao i u drugim slučajevima, i ovde postoji velika doza neuravnoteženosti.

Adventistička eshatologija tvrdi da će se ceo verski svet ujediniti oko papske stolice kojoj se „rana smrtna iscelila” i da će samo mala grupa ljudi koji drže subotu (drže svih deset Božjih zapovesti) i prime pečat Božji biti izvan tog ekumenskog saveza, progonjena i zlostavljana. Božji čovek se prepoznaje po dve stvari: drži zapovesti Božje i ima svedočanstvo Isusa Hrista (koje je Duh proroštva). Pogađate ko jedini na svetu ispunjava ova dva uslova.

Nije mi bio cilj da bilo koga ocrnim, najmanje adventiste. Bog kaže da koga voli toga i kara i poučava. Nisam Bog, čak sam daleko od svetog bića, ali slično i ja ovom konstruktivnom kritikom želim da pomognem, pre svega samim adventistima. Oni koje sam pomenula su ljudi u koje imam poverenja da će biti u stanju da sportski podnesu publicitet, ako se prepoznaju ili ako ih neko drugi prepozna. Možda se na kraju neko pita da li sam još uvek adventista? Ako me pitate da li očekujem Hrista da dođe po drugi put na Zemlju - da, da li verujem u proroštvo E. Vajt - da, da li verujem u osnovne hrišćanske doktrine - da, da li priznajem svih deset Božjih zapovesti - da, da li sam rob trule institucije -NE! Zavisi ko šta podrazumeva pod adventizmom. Vidimo da je raznolikost ljudskog uma i načina rasuđivanja ogromna. Možda treba postaviti pitanje: da li sam hrišćanka? Ako treba da verujem u Isusa Hrista kao mog spasitelja - da, ali ako treba da se rvem sa celim hrišćanskim svetom dokazujući da je moj Hrist jedini pravi - ne. Neko je rekao da hrišćanstvo nije osnovao Hrist već Njegovi učenici, verovatno kao pandan judaizmu koji Hrista nije priznavao za Mesiju. Moguće da su apostoli, iz pomenutog razloga, više nego što je uobičajeno pominjali Hrista i tako nazvani - hrišćani. Da li su Hristovi učenici napravili još jednu u nizu grešaka, a za njima i čitava hrišćanska civilizacija? Starozavetni vernici (Jevreji) su bili isto toliko hrišćani koliko i novozavetni, isto su verovali u Mesiju (Hrista) koji će poneti njihove grehe i spasti ljudski rod od večne propasti. Ne verujem da bi sam Hristos bio oduševljen da vidi sebe i svoje ime ispred Očevog. Trojedini Bog je onaj u koga verujem, ni Jehova, ni Hrist, ni Sveti Duh pojedinačno. Bog je jedan u trojici, i to je svakako sveta tajna u koju čovečanstvo, i pored sve muke, tek zaviruje. Kao što sam davno pre poznanja Boga kroz Sveto pismo onoj vračari rekla da verujem samo i isključivo u Njega, govorim to isto i sada: Ja u Boga verujem. Najblaže rečeno, tužno je to što je čovečanstvo uradilo sa svetinjom nebeskom, u kom bilo obliku da mu je darovana. Šta su ljudi stvorili od ljubavi, najlepšeg nebeskog dara!? I zaista, kada Hristos dođe hoće li naći veru na zemlji?

Ne verujem da je adventistička organizacija najgora, ništa gora od pravoslavne, katoličke ili bilo koje druge nereligijske institucije. Ona je samo imala tu nesreću (ili sreću) da mene ima za svedoka u jednom vremenu. Sigurna sam da bih slične karakteristike pronašla i na drugim mestima, i pronalazim; činjenica je da je institucijalno veroispovedanje doživelo krah. Vreme je da probuđenje istinske pobožnosti dođe iznutra, kroz ljude čistoga srca, baš kao u Hristovo vreme. A ti ljudi treba da budemo ti i ja.

***

Prošlo je evo već skoro dve godine od perioda kada je nastao tekst „Deset godina sa adventistima”. Od prilično haotičnog zapažanja koje sam iznela ostali su konkretni biblijski dokazi. Suštinsko razračunavanje sa adventistima je bilo tad, a sad je vreme za konkretne poteze. Zatražila sam svoje isključenje iz Adventističke crkve zbog zloupotrebe desetka i nebiblijskog ustanovljavanja njegovog, zbog paralelne doktrine koja se veštim psihološkim metodama ispoveda a bazira se na propovedanju crkve a ne Hrista u cilju zadržavanja vernika u instituciji radi novca. Nebiblijski koncept sveštenstva, konfuzna tumačenja proročanstava i nejedinstvena doktrina o njima kao i nedoslednosti u izjavama Duha proroštva. Negde iskazi i tvrđenja E. Vajt nisu dosledna sama sebi, a negde Svetom pismu. Ovo ukazuje na dva moguća rešenja: ili E. Vajt nije Božji prorok, ili je falsifikovana. Ja lično više verujem u ovo drugo budući da je, po meni, očigledna božanska inspirisanost njenih spisa. Smatram da nebiblijski ustanovljen desetak kao i ostala pogrešna učenja imaju snažan uticaj na loše duhovno stanje crkve kao i da instituciju čine trulom. Ovi elementi čine da se adventistička institucija ne može nazvati crkvom nego najbliže istini jeste ono kako se i vodi u državnim knjigama: korporacija, preduzeće, jednom rečju profitabilna organizacija kojoj je glavni cilj ekonomski - ostvarivanje profita. Ovo ne znači da Božji prvobitni plan nije bio da kroz adventni pokret objavi svoju istinu svetu, ali očito da je to važilo samo za period kada je to bio samo pokret. Veoma brzo po ustanovljenju institucije gubi se ta uloga, baš kao i u većini organizovanih religijskih tela. Pametan čovek može mnogo dobrih stvari da nauči od adventista. Ja ne znam za crkvu kao organizaciju danas koja je Božja u smislu ispovedanja isključivo biblijskih doktrina. Ako je neko nađe, neka javi.

Oktobar 2003

Donika

PS: Zamolila bih sve prijatelje i neprijatelje koje iskreno i svim srcem želim da volim da me ne osuđuju zato što sam sektaš ili zato što nisam sektaš; želim da me posmatrate kao ljudsko biće koje je isto kao i vi bačeno u vrtlog ovozemaljskog života na planetu koja nije dom i pokušava da se vrati kući.

E-mail: donika777@live.com